

med flera lärarinnor och lärare, som framgångsrikt verka inom samhället, finnas många lärjungar, som hafva sina hem på landet. Dertill torde ock det sunda klimatet i sin mån bidra. Och att Engelholm i detta hänseende intager ett framstående rum, torde vara allmänt känt.

Engelholm den 11 mars 1890.

Carl H. Bergman.

Borgmästare.

C. A. Carlsson.

Stadsfullmäktiges ordförande.

Frans Kock.

Inspektor Scholæ.

J. P. Killberg.

Drätselkammarens ordförande.

A. Th. Oseén.

T. f. rektor vid Engelholms allm. läroverk.

Likheten med originalet intyga:

Joh. A. Granstedt.

Wilh. Rothstein.

N:o 220.

Af herr A. P. Danielson, om Borgholms pedagogis ombildning till lägre allmänt läroverk med tre ämneslärare.

Enär Kongl. Maj:t i sin till Riksdagen afgifna proposition angående ändrade bestämmelser med afseende på de allmänna läroverken och pedagogierna i punkten 6 föreslagit, att bland andra äfven tvåklassiga pedagogien i Borgholm efter nästa läsårs slut må indragas med de ordinarie ämneslärnarnes afgång, dock senast den 1 juli 1893, så får jag härmed ödmjukligen framställa ett ändringsyrkande i denna del och som skäl härför anföra följande:

Då Borgholms pedagogi är den enda allmänna läroanstalt på ön Öland, komme alltså, om denna nu skulle indragas, å hela ön med en folkmängd, enligt 1886 års statistik, af 36,323 personer icke att finnas någon annan skola än de vanliga folkskolorna. Att Öland, med sitt afskilda läge och under vintertiden vanligen svåra och på få punkter förekommande kommunikation med fastlandet, skulle så stjuvmoderligt behandlas från statens sida rörande den allmänna undervisningen förefaller mig temligen hårdt, så mycket mera när man finner, att i Kongl. Maj:ts förslag andra orter, som till läge och i folkmängd ej kunna jämföras med Ölands, afses få i förbättrade skick behålla sina lägre läroverk. Om man t. ex. vill jämföra den ö, hvarå Marstrand är belägen, och de närmast deromkring varande öar, så torde man finna, att långt mindre skäl tala för ett lägre läroverk i Marstrand än ett sådant i Borgholm.

Marstrand, som, enligt förenämnda statistik, eger en folkmängd af 1,336 personer, och de der omkring belägna socknar, som kunna hafva någon nytta af läroverket derstädes, såsom Haresta socken med 847 och Lycke med 989 personer eller tillsammans en folkmängd, som läroverket högst kan gagna, af omkring 3,000, ja, kanske i anseende till det skilda läget endast 2,000 personer.

Då Öland, näst Gotland, är till folkmängd, areal och bördighet rikets viktigaste ö, så synes mig ej staten, hvad nu föreliggande fråga beträffar, böra gå ända derhän, att denna ort kommer i saknad af den enda allmänna läroanstalt den nu eger, helst då Gotland, hvars folkmängd med endast 16,233 personer öfverstiger Ölands, har fullständigt högre läroverk.

Jag vill äfven nämna, att Borgholms stad har för den nuvarande pedagogien uppfört nya och rymliga skollokaler för en kostnad af 20,000 kronor och rektorsboställe för en summa af 7,000 kronor, samt gifvit anslag till och bildat en läroverksfond, som nu utgör 600 kronor, hvadan det för staden skulle kännas tungt, om den nu blifver betagen den läroanstalt den trott sig få ega och för hvilken den gjort så stora uppoffringar.

Om Borgholms pedagogi — i likhet med många andra — haft få lärjungar, så torde ett sådant förhållande ej gifva tillräckliga skäl för indragning af densamma, då det gäller en så från moderlandet afskild och folkrik ort som Öland, helst som med säkerhet kan antagas, att det fåtaliga lärjungeantalet berott på tillfälliga omständigheter.

Af hvad jag här i korthet anfört får jag härmed ödmjukligen yrka den förändring i förenämnda Kongl. Maj:ts proposition,

att Riksdagen, med afslag på Kongl. Maj:ts förslag i punkten 6 om indragning af Borgholms pedagogi, besluter

att Borgholms pedagogi skall, på sätt Kongl. Maj:t i punkten 7 föreslagit rörande lägre läroverk i en del andra städer, ombildas till lägre allmänt läroverk med tre ämneslärare och sådan organisation, som i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet närmare därför angifves; under vilkor att Borgholms stad åtager sig att tillhandahålla erforderliga och lämpliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor.

Om remiss till Riksdagens särskilda utskott får jag anhålla.

Stockholm den 15 mars 1890.

A. P. Danielson.